

Î N C H E I E R E

08 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Olgăi Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Caigorodțev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017

c o n s t a t ă :

La 05 aprilie 2016 reprezentantul Olgăi Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 29 ianuarie 2015 s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Olgăi Caigorodțev suma de 25 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral. Astfel, la 18 septembrie 2015 a depus la Ministerul Justiției cerere prin care a solicitat executarea hotărârii judecătorești, însă, prin răspunsul din 22 septembrie 2015 s-a notificat despre imposibilitatea executării acesteia.

Invocă faptul că până la înaintarea prezentei acțiuni în instanța de judecată, hotărârea menționată supra nu a fost executată.

Solicită admiterea acțiunii; constatarea faptului încălcării dreptului reclamantei Olga Caigorodțev la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul Olgăi Caigorodțev suma de 25 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 01 iulie 2016 s-a ridicat excepția de neconstituționalitate depusă de către reprezentantul reclamantei Olga Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc, pentru controlul constituționalității

prevederilor art. 6 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, și art. 36/1 din Legea nr.847-XIII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar (f.d. 40-41).

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 17 noiembrie 2016, s-a admis parțial excepția de neconstituționalitate ridicată de către avocatul Nicolae Daniliuc; s-au declarat neconstituționale sintagmele „după ce devine revocabilă”, „emis în baza hotărârii judecătorești irevocabile”, „eliberat în baza hotărârii judecătorești irevocabile” de la alineatele (1), (2) și (3) ale articolului 6 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, precum și sintagmele „doar după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești” și „în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile” de la alineatele (1) și (2) ale articolului 68 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014. Totodată, s-a declarat inadmisibilă sesizarea în partea ce ține de controlul constituționalității articolului 361 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr.847-XIII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar (f.d. 44-52).

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 12 decembrie 2016, reprezentantul Olgăi Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc solicită suplimentar încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul reclamantei Olga Caigorodțev dobânda de întârziere în mărime de 48,50 de lei pentru neexecutarea hotărârii judecătorești, pentru perioada 01 decembrie 2016 – 05 decembrie 2016 (f.d. 73).

La 12 decembrie 2016, în cadrul susținerilor orale, reprezentantul reclamantei Olga Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc a concretizat pretențiile din acțiune, în sensul majorării cuantumului pretențiilor și a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului reclamantei Olga Caigorodțev la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul Olgăi Caigorodțev suma de 35000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; și suma de 6147,62 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 18 septembrie 2015 – 05 decembrie 2016 – momentul executării hotărârii, și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei (f.d. 139-141).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 16 decembrie 2016, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olga Caigorodțev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică; s-a constatat faptul încălcării dreptului Olgăi Caigorodțev la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, nr. 2-1392/15 din 29 ianuarie 2015; s-a încasat de la bugetul de stat în beneficiul Olgăi Caigorodțev prejudiciul moral în mărime de 5000 de lei, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; s-a încasat de la bugetul de stat în beneficiul Olgăi Caigorodțev cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei; iar în restul pretins, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 83, 87-94).

În susținerea soluției emise, prima instanță a reținut că în speță, hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 29 ianuarie 2015, a fost executată faptic la 06

decembrie 2016, deși a devenit definitivă și executorie la 17 septembrie 2015 și irevocabilă la 10 februarie 2016.

Astfel, din moment ce obligativitatea de executare a unei astfel de hotărâri survine odată cu obținerea irevocabilității acesteia, nu poate fi impusă responsabilitatea pârâtului de neexecutare pentru perioada de până la 10 februarie 2016.

În final, instanța inferioară a conchis obligația pozitivă a autorităților statului de a executa în termen de până la 6 luni hotărârile judecătorești pronunțate în condițiile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, totodată fiind înscris dreptul persoanei interesate de a iniția procedură de executare silită a unei astfel de hotărâri în cazul neexecutării benevole a acesteia în termenul respectiv.

Așa, pornind de la idea că hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 ianuarie 2015, definitivă și executorie din data de 17 septembrie 2015 și irevocabilă din data de 10 februarie 2016, a fost executată la 06 decembrie 2016, peste zece luni după ce a devenit irevocabilă și, după un an și trei luni după ce a devenit definitivă și executorie, prima instanță a ajuns la concluzia că termenul de 6 luni de executare în sensul speței a fost depășit evident, astfel fiind încălcat dreptul reclamantei la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 s-a respins cererea de apel declarată de Olga Caigorodțev; s-a admis cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova; s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 16 decembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Olga Caigorodțev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și a dobânzii de întârziere pentru perioada de întârziere a executării hotărârii (f.d. 125, 126-136).

În susținerea soluției emise, instanța de apel a reținut, că Ministerul Justiției era în imposibilitate de a asigura executarea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 29 ianuarie 2015 conform cererii depuse de reprezentantul reclamantei la 18 septembrie 2015, întrucât la acel moment hotărârea nu era irevocabilă.

În consecință, consideră că, în speță, executarea hotărârii judecătorești în termenii indicați nu reprezintă o încălcare a termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești.

La 15 martie 2017 reprezentantul Olgăi Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, solicitând declararea recursului admisibil; admiterea recursului; casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului reclamantei Olga Caigorodțev la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul Olgăi Caigorodțev suma de 6147,62 de lei cu titlu de prejudiciu material sub formă de dobândă de întârziere, suma de 35000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6000 de lei (f.d. 139-141).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele factice ce țin de fondul cauzei și a invocat că instanța de apel a interpretat eronat și a aplicat greșit normele de drept internațional.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul

Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 (f.d.125) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr.3727 din 27 martie 2017 (f.d. 137), iar cererea de recurs a fost depusă la 15 martie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 139), prin urmare

calea de atac se consideră exercitată în termen.

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Completul notează că, reprezentantul recurenteii nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, or, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii. În asemenea circumstanțe, se face imposibilă exercitarea controlului de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentantul recurenteii în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) și prevederile art. 437 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul Olgăi Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Olgăi Caigorodțev, avocatul Nicolae Daniliuc, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță